

DET KONGELIGE FORNYINGS-
OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

PTS CC
04 2258-59
805.1

Deres referanse
04/2258-CC

Vår referanse
200602739-/AKH

Dato
25.10.2006

Forslag til endring i ekomloven og ekomforskriften – høring

Vi viser til Samferdselsdepartementets brev av 21. august og 13. september 2006 om ovennevnte.

I høringsforslagets lovtkast til § 10-12 foreslås en ny bestemmelse i ekomloven som gir ekommyndighetene anledning til ved enkeltvedtak å pålegge tilbakebetaling av merpris som følge av overtredelse av en prisforpliktelse.

Forslaget har en erstatningsrettslig karakter. Fornyings- og administrasjonsdepartementet er enig i at brudd på påbudet om kostnadsorienterte priser bør ha privatrettslige konsekvenser i form av et erstatningsansvar. Dette kan gi incentiver til privat håndheving som et viktig supplement til den offentlige håndhevingen. Vi mener imidlertid at en regel der Post- og teletilsynet ved et vedtak kan pålegge en tilbyder å betale tilbake overpris til en kunde kan være uhensiktsmessig.

Den generelle erstatningsretten inneholder mekanismer som skal hindre at en rett og plikt til erstatning gir uheldige utslag, som for eksempler regler om at erstatningen bare skal dekke økonomisk tap og regler om tapsbegrensning. En ren regel om tilbakebetaling av ulovlig merpris uten å ta inn over seg andre hensyn som gjør seg gjeldende kan gi uheldige utslag.

Erstatning av ulovlig merpris har store paralleller til det erstatningsansvaret som følger av brudd på konkurranseloven, særlig der en kunde har betalt for høye priser som følge av et ulovlig prissamarbeid eller ulovlig misbruk av dominerende stilling. Et særlig tema som er vurdert er hvordan en erstatningsrettslig skal forholde seg til at en kunde

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

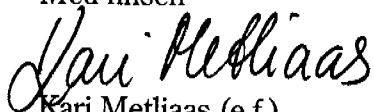
Saksbehandler
Anne Kristine Hage
22 24 48 51

som har betalt en ulovlig merpris delvis kan overføre tapet til sine kunder igjen, gjennom økte priser. I USA er det utviklet en hovedregel gjennom rettspraksis at bare den direkte kjøper er berettiget til erstatning, og denne kan kreve hele merprisen erstattet uavhengig av hvorvidt den ulovlige merprisen er overført videre i verdikjeden (indirect purchaser rule). Begrunnelsen for dette er å øke håndhevingsinsentivet til de direkte kjøperne. Problemet med denne løsningen er at den direkte kunden kan få dekket mer enn sitt økonomiske tap, og passer dermed ikke så godt inn i en europeisk rettstradisjon. En tilbakebetaling av ulovlig merpris i henhold til ekomloven kan ha samme virkning, nemlig at kjøperen vil få dekket mer enn sitt økonomiske tap.

Når en erstatningsberettiget kan få dekket mer enn sitt økonomisk tap, er det et særlig problem at vedkommende kan være tjent med at overtredelsen fortsetter og dermed strategisk kan la være å melde fra om en overtredelse. Dette kan gjøre seg gjeldende ved en rett til å få tilbakebetalt ulovlig merpris. Det kan derfor være lite hensiktsmessig at en slik bestemmelse tas inn i ekomloven. En bedre løsning vil være å gjøre det klart at handlinger i strid med ekomloven kan danne grunnlag for et privat erstatningsansvar, som kan håndheves i domstolene. Dette vil bidra til at alminnelige erstatningsprinsipper hindrer uheldige utslag. Domstolene kan trolig mer effektivt gjøre slike vurderinger enn Post- og teletilsynet.

Når det gjelder innføringen av overtredelsesgebyr, deler vi i hovedsak de vurderingene som er gjort i høringsforslaget. I forhold til beviskrav ved overtredelsesgebyr mener vi imidlertid at kravet bør være det samme som ved overtredelse etter konkurranseloven, nemlig sannsynlighetsovervekt. Det kan være hensiktsmessig med likt beviskrav i saker om overtredelsesgebyr, i alle fall på rettsområder som er så nær beslektet som konkurranseretten og ekomretten. Vi er dessuten ikke enig i den vurderingen som gjøres i forhold til uskyldpresumsjonen i EMK artikkel 6 nr. 2. Fornyings- og administrasjonsdepartementet mener også at Samferdselsdepartementet bør legge større vekt på de hensynene som taler for at saker om overtredelsesgebyr skal bringes direkte inn for domstolene, slik ordningen er etter konkurranseloven.

Med hilsen

Kari Metliaas (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
seniorkonsulent